

Akwụkwọ Daniel—Nọmba Iri Anọ na Itoolu

Ikpughe Eziokwu: Mkpu Etiti Abalı, Ọrụ Alakuba, na Usoro Nnwale Ikpeazụ n'Ụbọchị Ikpeazụazụ

Jeff Pippenger
2024-01-13

Mmụba nke ihe omuma e weputara mgbe e meghere ohuu nke Osimiri Ulai n'afọ 1798 mere ka usoro nnwale bilie, nke rutere n'okè kasị elu ya n'ime mmeghari nke Mkpu Etiti Abalı n'afọ 1844. E gosiputawo Mkpu Etiti Abalı nke ubochi ikpeazu, nke a na-emepe ugbo a, site n'akuko ihe mere eme ahụ, ma o gunyere otu eziokwu nnwale ndi ahụ nke akuko ihe mere eme ahụ, n'ihi na ozi Mkpu Etiti Abalı a na-emepe ugbo a bu mweghachi nke oia di oké onu ahia Miller.

“A ghaghị ugbo a imu ma kwusaa eziokwu ndi anyi natara n'afọ 1841, '42, '43, na '44. Ozi nke mmuo ozi mbu, nke abuo, na nke ato ga-ekwusara n'odinihu site n'olu ukwu. A ga-enye ha n'itinye obi siri ike na n'ike nke Mmuo Nso.” Manuscript Releases, volume 15, 371.

Isi okwu bu isi nke ozi amuma nke Mkpu Etiti Abalı nke oge anyi bu oru Alakuba nke ahuhu nke ato. A na-anochi anya ahuhu ato nke Alakuba ha niile n'elu mbadamba abuo nke Habakuk. Ozi nke Mkpu Etiti Abalı nke ubochi ikpeazu malitere imeghe akara ya n'oge ndakpo olileanya nke Julai 18, 2020, mgbe oge ichere nke ubochi ikpeazu bjarutere. Di nnoo ka ozi Mkpu Etiti Abalı nke akuko ihe mere eme ndi Millerite siri di, a na-emepe ozi nke ubochi ikpeazu n'usoro n'usoro ruo mgbe o ruru n'okè a na-anochi anya site na nzuko ogige Exeter. N'oge ahụ, umu agboghọ na-amaghi nwoke ahụ ma nwere mmanu, ma o bu na ha enweghi ya.

Nkwuputa Aizaya banyere ahuhu nye ndi ikom na-akwa emo bu ndi na-achi ndi Jerusalem, na-egosi na ohuu ahụ aghowo n'ebe ndi mmanya na-egbu nke Ifrem no di ka akwukwo e mechiri emechi. N'akuku Akwukwo Aizaya ahụ, oru nke igbanwe akara satan buru akara nke Chineke, dika e meworo ya n'akuko ihe mere eme nke Adventism, ka a ga-ele anya di ka uru onye okpu ite. Oru ahụ bu iguzobe nkowa nke “nke kwa ubochi,” di ka akara nke Kraist, mgbe n'eziokwu o bu akara nke Setan. Mgbe Daniel ji okwu “tamid” di ka akara nke ikpere arusi, o horo okwu ahụ n'ihi ebumnuche akara, n'ihi na okwu ahụ putara “na-aga n'ihu mgbe niile”.

E nwere ike ato na-eduga uwa gaa Armagedon, ike mbu n'ime ike ato ahụ bukwa dragon ahụ (ikpere arusi). Dragon ahụ malitere agha ya megide Chineke n'elugwe. Dragon ahụ na-aga n'ihu n'agha ahụ ruo na njedebe nke puku afọ ahụ, mgbe a ga-ebibi ya kpamkpam n'ikpeazu.

Mgbe puku afọ ahụ ga-ezu, a ga-atohapu Setan n'ulo mkporo ya, o ga-apukwa ighogbu mba ndi di n'akuku anọ nke uwa, Gog na Megog, ka o kpokota ha onu maka agha: onu ogugu ha di ka aja nke osimiri. Ha wee rigoro n'obosara uwa, gbaa ogige ndi nso na obodo a huru n'anya gburugburu: oku wee si n'elugwe n'aka Chineke ridata, repia ha. Ekwensu ahụ nke ghogburu ha ka a tubara n'odo oku na solfo, ebe anu ohia ahụ na onye-amuma ugha ahụ no, a ga-emekpa ha ahuhu ehie na abalı ruo mgbe ebighi ebi. Mkpughe 20:7–10.

Anụ ọhia ahụ (pápási) nke bụ nke abụọ n’ime ike atọ ndị na-eduga ụwa gaa Amagedon, na onye amụma ụgha ahụ (United States) nke bụ nke atọ n’ime ike atọ ahụ, ha abụọ batara n’akụkọ ihe mere eme mgbe akụkọ ihe mere eme nke obe gasiri, a na-ebibikwa ha abụọ n’Obibia nke Abụọ nke Kraịst.

E jidere anụ-ọhia ahụ, ya na onye-amụma ụgha ahụ nke ruru ọrụ ebube n’ihu ya, bụ nke o ji duhie ndị natara akara anụ-ọhia ahụ, na ndị na-efe onyinyo ya ofufe. A tūbara ha abụọ ndụ n’ime ọdọ ọkụ nke solfo na-enwu. Mkpughe 19:20.

Mgbe Daniel hooro okwu Hibru a bụ “tamid” (“na-adigide adigide”) dika ihe nnochianya nke ikpere arusi (Satan), o hooro okwu nke na-egosi na o bu Satan ka o bu onye nogidesiri ike n’agha o na-alu megide Chineke. Ike abuo ndi ozo na-aru oru n’agha ha megide Chineke naani n’oge ufođu a kapiri onu. Nhođu Daniel hooro nke okwu ahụ bu “tamid” (“na-adigide adigide”) bu nke e ji ebumnuche mee, ma burukwa nke ziri ezi.

Ka akuko Aizaya banyere ahuhu diri ndi ahụ Jehova wukwasiri mmuo nke ura miri emi, mechikwara anya ha, na-aga n’ihu site n’isi nke iri abuo na asato ruo n’isi nke iri ato, o deoro:

Ugbu a gawa, dee ya n’ihu ha n’elu mbadamba, deekwa ya n’akwukwo, ka o wee buru ihe maka oge na-abia, ruo mgbe ebighi ebi na mgbe ebighi ebi: N’ihi na nke a bu ndi na-enupu isi, umu ugha, umu na-achoghi inu iwu nke Onyenwe anyi: Ndi na-asị ndi ohu uzo, Unu ahula; ndi amuma kwa, Unu ebulaara anyi amuma ezi ihe, kama gwa anyi ihe na-atọ nti, buoro anyi amuma aghugho: Si n’uzo puo, si n’okporo uzo wezuga onwe unu, mee ka Onye Nso nke Izrel kwusi idi n’ihu anyi. N’ihi ya otu a ka Onye Nso nke Izrel kwuru, Ebe unu na-eleda okwu a anya, na-atukwasikwa obi n’imegide na n’ighagwoju uzo, na-adaberekwa n’elu ha: Ya mere ajo omume a ga-adiri unu ka mgbape di njikere idaba, nke na-aputa ihè n’ime mgbidi di elu, nke mmebi ya na-abia na mberede, n’otu ntabi anya. O ga-agbajikwa ya dika e si agbaji ite onye okpu ite e kurisiri ibe ya; o gaghị-enwe ebere: nke mere na a gaghị ahụ n’etiti iberibe ya otu nkpiriki ite e ji eweputa oku n’oku ekwu, ma o bu e ji ekpota mmiri n’olulu. N’ihi na otu a ka Onyenwe anyi Chineke, Onye Nso nke Izrel, kwuru; N’ilaghachi na n’izu ike ka a ga-esi zoputa unu; n’udo na n’itukwasị obi ka ike unu ga-adi: ma unu ekweghi. Aizaya 30:8–15.

“Mbadamba” ahụ e dere, bu mbadamba Habakuk isi nke abuo, e mere ha ka ndi na-agu ha nwee ike “igba oso” ma gbasaa ozi ahụ. “Akwukwo” ahụ nke mere “ndetu” banyere “mbadamba” ahụ bu Habakuk. “Mbadamba” ahụ sitere n’“akwukwo” Habakuk, na-anochi anya usoro nnwale nke na-egosiputa “ndi nnupuisi, umu ugha, umu ndi na-achoghi inu iwu nke Onyenwe anyi.” “Ndi nnupuisi” ahụ juru “inu,” bu ndi ahụ di na Jeremaya ndi juru inu olu opi onye nche.

Ozokwa, e debekwara m ndi nche n’elu unu, na-asị, Naanu nti n’olu opi. Ma ha siri, Anyi agaghị ana nti. Jeremiah 6:17.

Ndi nnupuisi bu ndi ahụ no n’akuko ihe mere eme nke Aizaya, nakwa n’akuko ihe mere eme nke Kraịst, ndi na-achoghi inu.

O wee si, Gaa, gwa ndi a, Nunu n’ezie, ma unu aghotakwala; hunukwa n’ezie, ma unu amatakwala. Mee ka obi ndi a buru abuba, meekwa ka nti ha di aro, mechikwaa anya ha; ka o

wee ghara ịbụ na ha ga-eji anya ha hụ, jiri ntị ha nụ, jiri obi ha ghotà, laghachi, a gwookwa ha. Aịzaja 6:9, 10.

Ndị nnupuisi ntị chiri nke Aizaya nwere ike “inụ,” ma ha anaghi “anụ,” ma ịjụ ha ị “nụ” na-egosi na ha “adighi aghota.” O bụ ndị ajọ omume nke Daniel, bukwa ndị amaghi ihe nke Matiu, bụ ndị na-adighi aghota mmụba nke omuma e gosiputara n’elu “tebul” ahụ e dekorọ n’“akwukwo” Habakuk. O buru na ndị nnupuisi ntị chiri nke Aizaya ga-anụ, a puru itugharia ha ma gwoọ ha, ma obi ha abubaala, ya mere ha enweghi ike ighota ozi nke Mkpu Etiti Abali. Jizos nyere ihe-àmà nke abụọ banyere ndị nnupuisi ntị chiri ahụ.

Ndị na-eso ụzọ Ya wee biakwute Ya, si Ya, Gini mere I ji agwa ha okwu n’ilu? O zara, si ha, N’ihi na e nyewo unu ka unu mata ihe omimi nile nke alaeze eluigwe, ma e nyeghi ha ya. N’ihi na onye obula nwere, a ga-enye ya, o ga-enwekwa karia nke ukwu; ma onye obula na-enweghi, obuna ihe o nwere ka a ga-anapu ya. Ya mere ka M ji agwa ha okwu n’ilu: n’ihi na ha na-ahụ ma ha anaghi ahụ ụzọ; ha na-anukwa ma ha anaghi anụ, ha adighikwa aghota. N’ime ha ka amuma Aisaja mezuru, nke na-asị, Site n’inụ ka unu ga-anụ, ma unu agaghi aghota; site n’ihu ka unu ga-ahụ, ma unu agaghi amata: n’ihi na obi ndi mmadu a aghowo nke kponwuru akponwu, nti ha adighikwa anu nke oma, anya ha ka ha mechikwara; ka o ghara ibu na oge obula ha ga-eji anya ha hu, jiri nti ha nu, werekwa obi ha ghotà, ka ha wee chigharia, M wee gwoo ha. Ma a goziri anya unu, n’ihi na ha na-ahụ; na nti unu, n’ihi na ha na-anụ. N’ihi na n’ezie asi M unu, na otutu ndi amuma na ndi ezi omume chosiri ike ihu ihe ndi unu na-ahụ, ma ha ahughi ha; nakwa inu ihe ndi unu na-anụ, ma ha anughi ha. Matiu 13:10–17.

Ndị amamihe na-aghota ihe omimi nke ilu ndi ahụ, nke bu eziokwu e gosiri ahiri n’elu ahiri. A goziri ndi amamihe n’ihi na ha na-ahụ ma na-anụ, ma ma ndi “amamihe” ma ndi “a goziri agozi” ka e gosiputara n’isi nke iri na abuo nke Daniel. Ndi “amamihe” bu ndi na-aghota (n’obi ha) mmuba nke omuma, nke “tebul” ahụ na-anochi anya ya dika e deputara ya n’ime “akwukwo” Habakkuk, ma ndi “a goziri agozi” bu ndi na-eche.

O wee si, Gaa n’uzo gi, Daniel: n’ihi na e mechiri okwu ndi a ma kaa ha akara ruo oge ogwugwu. Otutu ka a ga-eme ka ha di ocha, ma mee ka ha buru ndi ocha, ma nwalee ha; ma ndi ajọ omume ga-eme ajọ omume: o dighikwa onye o bula n’etiti ndi ajọ omume ga-aghota; ma ndi maara ihe ga-aghota. Sitekwa n’oge a ga-ewepu aja nsure-oku a na-achụ kwa ubochi, ma guzochie ihe aru ahụ nke na-eme ka ebe togboro n’efu, a ga-enwe ubochi otu puku nari abuo na iri itoolu. Ngozi nadiiri onye ahụ nke na-eche, ma rute ubochi otu puku nari ato na iri ato na ise. Daniel 12:9–13.

Ndị Miller ziri ezi n’ighota na ubochi puku otu nari ato na iri ato na ise ahụ malitere mgbe e “wepuru” ikpere arusi (“ihe a na-eme kwa ubochi”) n’afọ 508. E kwere ngozi ahụ nkwa nye ndi no na-eche n’afọ 1843. Okwu ahụ bu “cometh” n’ebe ahụ putara “na-erute.” Afọ 1843 “rutere” afọ 1844 mgbe o gwuchara. Mgbe afọ 1843 gwuchara, “oge ichere” nke Habakuk biarutere, e wee kposo ngozi n’elu ndi ahụ chere dika e nyere iwu n’ime “akwukwo” ahụ nke kwuru banyere “mbadamba.” “Akwukwo” Habakuk nyere ndi mmadu iwu ka ha “chere” ohuu ahụ.

Daniel kwara akuko ihe mere eme nke 1798 (oge ogwugwu), mgbe e meghere akwukwo ya, ma n’oge ahụ e meputara usoro ule nke nzokwu ato (a ga-eme ka ha di ocha, mee ka ha di ocha ocha,

ma nwalee ha). Usoro ahụ rutere na njedebe ya n'iputa ihè nke akụkọ ihe mere eme zoro ezo nke égbè eluigwe asaa ahụ. Akụkọ ihe mere eme zoro ezo ahụ bụ akara ụzọ atọ nke eziokwu, nke nkụda mmụọ mbụ, ozi Mkpu Etiti Abali, na nnukwu nkụda mmụọ nọchiri anya ha. Ngozi nke iru nkụda mmụọ mbụ ahụ nọchiri anya usoro ule nke nzoụkwu atọ na njedebe nke akụkọ ihe mere eme site na 1798 ruo 1844.

Akụkọ ihe mere eme nke 1798, ruo n'oge nnukwu ndakpọ olileanya nke 1844, na-anọchi anya akụkọ ihe mere eme nke 1989, ruo n'iwu Ụka nke Sọnde na-abia n'oge na-adighi anya. E kwere nkwa ngozi nye ndi na-eche ohuu ahụ nke malitere ila azu n'oge ndakpọ olileanya mbu. "Ndi amamihe" nke Daniel iri na abuo bu ndi ahụ "a goziri agozi," na ndi "na-eche." Ndi ajo omume bu ndi na-adighi "anu" site n'obi ha, na ndi na-adighi "ahụ." A chikotara ahumahu dum nke mmeghari Millerite n'amaokwu anọ nke Daniel, ma amaokwu ndi ahụ na-anochikwa anya akụkọ ihe mere eme nke ikaa akara nke puku mmadu nari otu na iri anọ na anọ ahụ.

Akụkọ ihe mere eme di nsọ e gosiputara n'ime amaokwu anọ ahụ, dabere n'ighota mmuba nke ihe omuma e gosiputara n'elu mbadamba Habakkuk, nakwa mmuba nke ihe omuma Jisos kporo aha ka O na-ezi ihe site n'usoro ahiri n'elu ahiri. O nyere ilu n'elu ilu, iji kowaa ihe omimi nke amuma nye "ndi nwere amamihe." "Ndi ajo omume" di na Daniel iri na abuo anaghi aghota, ma na 2 Thessalonians, isi nke abuo, a na-anochi enweghi nghota ha anya dika ikpoasi eziokwu, nke na-eweta aghugho siri ike. Eziokwu ahụ ndi ajo omume na-ahughi n'anya n'akwukwo ozi Pol bu "ihe a na-eme kwa ubochi," ma n'amaokwu anọ Daniel, eziokwu amuma ahụ a kpomkwem kporo aha bu "ihe a na-eme kwa ubochi."

Jizos gwara ndiozi ahụ na ha bu ndi a goziri agozi, ma n'ime ime nke a O na-eme ka ha di iche na ndi no na Aizaja bu ndi juru ihu na inu, ka e wee ghoo ha. Ndi a goziri agozi n'ime Daniel isi nke iri na abuo bu ndi na-eche. Amaokwu anọ ahụ di n'ime Daniel isi nke iri na abuo, nakwa mmezu nke amaokwu ndi ahụ n'akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite, nakwa odjiche nke Aizaja na otu igwe juru inu na ihu, nakwa otu nkewa ahụ kpomkwem nke Kraisi mere n'etiti igwe abuo ahụ, ha niile na-arutu aka n'ihu n'akukọ ihe mere eme zoro ezo nke égbè eluigwe asaa nke bjarutere na July 18, 2020. Usoro ikpezuru nke nnwale n'akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite, nke malitere na nkuda mmuọ mbu ahụ, ka a na-emeghari ugbo a. Ufodu ga-ahụ, ndi ozo agajukwa ihu.

"A ga-eme ka ozi niile e nyere site n'afọ 1840–1844 buru ndi nwere ike ugbo a, n'ih na e nwere otutu mmadu furu efu n'ighota uzọ ha. Ozi ndi a ga-agakwuru uka niile.

"Kraisi siri, 'Ngozi nadiiri anya unu, n'ih na ha na-ahụ uzọ; na nti unu, n'ih na ha na-anu. N'ih na n'eziokwu asi m unu, na otutu ndi amuma na ndi ezi omume chosiri ike ihu ihe ndi unu na-ahụ, ma ha ahughi ha; na inu ihe ndi unu na-anu, ma ha anughi ha' [Matthew 13:16, 17]. Ngozi nadiiri anya ndi ahụ huru ihe ndi a huru n'afọ 1843 na 1844."

"E nyere ozi ahụ. E kwesighikwa idi mmechuihu o bua n'igbasa ozi ahụ ozo, n'ih na ihe iriba ama nke oge ndi a na-emezu; a ghaghi irucha oru mmechi ahụ. A ga-aru nnukwu oru n'oge di mkpirikpi. N'oge na-adighi anya, a ga-enye ozi site n'ihoputa Chineke nke ga-ebili buru oké mkpu. Mgbe ahụ Daniel ga-eguzo n'okè ya, inye àmà ya." Manuscript Releases, volume 21, 437.

A duru William Miller site n'aka ndi mmuo ozi ka o ghota na "ihe a na-eme kwa ubochi," bu ihe nnochianya nke Rom nke ndi ogo mmuo. Nwanyị White kwadoro ozugbo na o ziri ezi n'ighota nke ahụ. Nghota ahụ nke e gosiputara n'elu "mbadamba" ndi a kporo aha n'ime "akwukwo" Habakkuk, bu "maka oge na-abia." Mmeghe nke "akwukwo" ahụ nke e mechiri emechi na-egosi "umuaka nnupuisi, ndi ugha." "Umuaka" bu ihe nnochianya nke ogo ikpeazu, ya mere, "oge na-abia," n'akuku amaokwu Aisaja, ka e ji kpomkwem akowa ubochi ikpeazu nke ikpe nchoputa.

Aisaja na-ekwuputa na "umu ugha" ga-aju ozi amuma ahụ e sere n'elu "tebul" nke e deoro n'ime "akwukwo," n'ihu na ha na-asi, "ndi na-ahụ ohuu, Unu ahula; ndi amuma, Unu eburu anyi amuma ihe ziri ezi; gwa anyi ihe na-atọ uto, buru anyi amuma aghughu." N'afọ 1863, Adventizim Laodisia malitere usoro na-arwanye elu nke imezu aririọ umu ugha ahụ. Aisaja na-anochi anya oru ahụ di ka iju uzọ ochie nke ntala ndi Millerite, n'ihu na ha siri, "Punu n'uzo, wezuga onwe unu n'okporo uzo, me ka Onye Nso nke Izrel kwusi ino n'ihu anyi." Uzo ahụ nke bu uzo, bu uzo ochie nke Jeremaya.

Otu a ka Onyenwe anyi kwuru, Guzonu n'uzo di iche iche, lezienu anya, juonukwa maka uzo ochie, ebe ezi uzo di, ma gagharja n'ime ya, unu ga-ahukwa izuike maka mkpurubi unu. Ma ha siri, Anyi agaghi eje ije n'ime ya. Jeremaya 6:16.

Iju nke "umuaka ugha" juru "uzo ochie" nke Jeremaya bu iju ozi nke Mkpu Etiti Abali, ebe a ka a na-achota "izu ike," nke bukwa "izu ike na ume ohuru" ahụ ha na-achoghi inu n'akwukwo Aizaya, nke bukwa ume ohuru nke ozi mmiri ozuzo nke ikpeazu. Ozi ahụ bu ozi nke Mkpu Etiti Abali nke e gosiputara n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite ma kowaa ya n'elu "mbadamba" ndi a kporo aha n'ime "akwukwo." Iju nke umuaka ugha juru ozi nke Mkpu Etiti Abali ka a na-anochi anya ya site n'ochicho ha "ime ka Onye Nso nke Izrel kwusi ino n'ihu" ha. Ohu mbu nke Ellen White, nke Alpha na Omega ga-eji n'ezie na-anochi anya ogwugwu, na-akowaputa uzo nke ndi ezi omume, na-akara ihu ahụ n'mmalite ya, ma na-egosikwa onye o bu nke na-edu "ndi amamihe" ruo na njedebe nke uzo ahụ.

"Ha nwere ihu na-enwu gbaa e debere n'azu ha na mmalite nke uzo ahụ, nke mmuo-ozu gwara m na o bu 'mkpu etiti abali.' Ihu a na-enwuputa n'ogologo uzo ahụ nile, ma na-enye ihu nye ukwu ha, ka ha ghara isu ngongo.

"O buru na ha debee anya ha n'ebe Jisos no, onye no kpomkwem n'ihu ha, na-edu ha gaa n'obodo ahụ, ha no na nchebe. Ma n'oge na-adighi anya ufodu malitere ike ogwugwu, wee si na obodo ahụ ka di nnoo anya, nakwa na ha turu anya na ha ga-abanyewori n'ime ya tupu oge ahụ. Mgbe ahụ Jisos na-agba ha ume site n'iwelite ogwe aka nri Ya nke di ebube, ma site n'ogwe aka Ya ka ihu si puta, nke na-efeghari n'elu igwe ndi Advent, ha wee tie mkpu, 'Alleluia!' Ndi ozu n'amaghi ama juru ihu ahụ di n'azu ha, wee si na o bughu Chineke duuru ha puta ruo otu ahụ. Ihu ahụ di n'azu ha gbanyuru, hapu ukwu ha n'ochichiri zuru oke, ha wee su ngongo, tufuo ihu ihe iriba ama ahụ na Jisos, wee dapu n'uzo ahụ banye n'ime uwa gbara ochichiri ma juputa n'ihu ojoo nke di n'okpuru." Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Ọ bụ ihè nke Mkpu Etiti Abalị na mbido ya nakwa na njedebe ya. Ọ bụ Jizọs (Onye Nsọ nke Izrel) ka ha chọrọ ka ọ kwusị ịdị n'ihu ha. Ihè si n'aka nri ya dị ebube pụta bụ ihè nke Mkpu Etiti Abalị, dika e gosiri ya n'elu "mbadamba" ndị ahụ e deputara n'ime "akwukwo" ahụ. Iju nke "umụ ugha" juru ozi Mkpu Etiti Abalị nke Kraịst, na ụzọ ahụ ha kwesiri iga n'elu ya, wetara ikpe Chineke n'elu ha ka ha na-ada n'ụzọ ahụ. "Mgbidi di elu" ahụ a na-agbaji na mberede bụ "mgbidi" nkewa nke ụka na oghichi, nke a ga-ebibi n'iwu ubochi Sonda na-abia n'oge na-adighi anya. Ikpe ahụ na-abia "na mberede n'otu ntabi anya," o ga-adikwa "dika igbaji ite onye okpu ite na-agbaji agbaji." Ọ bụ ikpe ahụ metutara itughari akara Setan nke "nke ubochi niile" n'ala n'elu, na ikwuputa ya di ka akara nke Kraịst.

N'ezie, a ga-ewere n'ezie itughari ihe unu n'isi-ala di ka uru onye na-akpu ite: n'ihu na, o ga-ekwe omume ka oru ahụ si banyere onye mere ya, Ọ meghi m? ma o bụ ka ihe ahụ e kpuru akpu si banyere onye kpuru ya, Ọ dighi nghota o bula o nwere? Aisaja 29:16.

"Nke kwa ubochi" bụ eziokwu amuma nke na-ejikota amaokwu anọ di na Daniel iri na abuo, ndi na-akowa odiche di n'etiti ndi ajo omume na ndi amamihe. "Nke kwa ubochi" bụ eziokwu ahụ ndi natara aghugho siri ike n'akwukwo 2 Thessalonians kporo asi. "Nke kwa ubochi" na-anochi anya ochicho nke "umụ ndi ugha" ime ka Onye Nsọ nke Izrel puo n'uzo ha. A na-anochikwa ntaramahuhu ha anya site n'igbaji ite onye na-akpu ite; ihe fodurukwa bu ihe atu nke onodu onwu nke umu agboghọ amaghi ihe, n'ihu na n'ebe ahụ, n'ibe ndi gbajiri agbaji foduru n'ite onye na-akpu ite ahụ a kurisiri akurisi, "a gaghị ahụ" "mpempe ya e ji eburu oku n'oku, ma o bụ e ji ekute mmiri n'olulu."

Ma "oku" ma "mmiri" bụ akara nke Mmuo Nso, dika mmanu ahụ di n'ilu banyere umu agboghọ iri ahụ bukwa ya. Mgbe Mkpu Etiti Abalị biara na mberede n'otu ntabi anya, dika o mere n'ogbako ulokwu Exeter n'Ogost nke afọ 1844, o gaghị ekwe omume ka "umụ ugha" ahụ chota mmanu o bula (mmiri ma o bụ oku). A kporo ha ka ha "loghachi" mgbe mmechuihu mbu ahụ gasiri, dika e kporo Jeremaya, ma ha juru.

A huru okwu-Gi, m wee rie ha; okwu-Gi wee buru m onu na inuri obi nke m: n'ihu na e ji aha-Gi kpo m, O Onyenwe anyi Chineke nke usuu nile. Anoghi m n'ogbako ndi na-akwa emo, o dighikwa m anuri; anoro m naani m n'ihu aka-Gi: n'ihu na i juputawo m n'iwe. Gini mere ihe mgbu m ji buru nke na-adigide adigide, onya m burukwa nke a na-apughi igwo agwo, nke na-aju ka a gwoo ya? I ga-aburiri m kpankpan dika onye ugha, na dika mmiri ndi na-ada ada? Ya mere, otu a ka Onyenwe anyi kwuru, Ọ buru na iloghachi, mgbe ahụ ka M ga-eme ka i loghachi ozo, i ga-eguzokwa n'ihu M: o burukwa na i weputa ihe di oké onu ahia n'ime ihe ruru aru, i ga-adi ka onu M: ka ha loghachikwute gi; ma gi onwe gi aloghachikwutela ha. M ga-emekwa ka i bururu ndi a mgbidi ola e wusiri ike: ha ga-alu ugu megide gi, ma ha agaghi emeri gi: n'ihu na M noyere gi iji zoputa gi na iji naputa gi, ka Onyenwe anyi kwuru. M ga-anaputa gi n'aka ndi ajo omume, M ga-agbaputakwa gi n'aka ndi di egwu. Jeremiah 15:16-21.

Jeremaya na-anochi anya ndi ahụ laghachiri mgbe ndakpo olileanya mbu ahụ gasiri. Ndi ahụ banyere n'oru nke ikewapu "ihe di oké onu ahia na ihe ruru aru," ka ha wee "guzo n'ihu" Onyenwe anyi ma buru "onu" nke Onyenwe anyi. Ha bu ndi ahụ Daniel no n'isi nke itoolu na-anochi anya

ha, di ka ndi ghotara onodu ha nke ibu ndi a chusasiri, ma emesia kpee ekpere nke Levitikos iri abuo na isii. Ha bu ndi ahụ ndi nche nke Daniel, Jeremaja, na Habakuk na-anochi anya, bu ndi e ji ha tunyere “umu na-ekwu okwu ugha.” “Umu na-ekwu okwu ugha” a ka “Onye Nso nke Izrel” kpokwara, mgbe O siri, “n’ilaghachi na izuike ka a ga-azoputa unu; n’idi juu na n’inwe ntukwasị obi ka ike unu ga-adi: ma unu ekweghi.”

Ola Miller bu eziokwu ndi e sere n’elu mbadamba Habakkuk, ndi na-anochi anya ule nke ozi Mkpu Etiti Abali nke na-emeputa otu abuo nke ndi na-eke ofufe. Akara nke nnupisi a na-egosiputa megide ola ndi ahụ bu “ihe a na-eme kwa ubochi.” Miller ziri ezi n’oghotu ya banyere “ihe a na-eme kwa ubochi,” ma nghota ya nwere oke n’ihi akuko ihe mere eme o biri n’ime ya, ma ola ndi ahụ o na-iji etinye n’elu tebul di n’etiti ulo ya na-enwu ugbo a ugboro iri karja ka ha si enwu mgbe Miller buru uzọ tinye ha n’elu tebul ya. Ugbo a ha no n’ime akpa ola nke ka ibu, n’ihi na akpa ola ahụ ugbo a na-anochi anya o bughị naani Akwukwo Nso, dika o di n’oge Miller, kama ugbo a o na-anochi anya ma Akwukwo Nso ma Mmuo nke Amuma.

O bu ndi akaebe abuo a na-emeputa ihè nnwale ahụ n’ubochi ikpeazu, o bukwa ndi akaebe abuo a na-agho ebe agha bu isi n’ubochi ikpeazu. Miller huru ogu ahụ, n’ihi na n’ohu ya ha weere igbe ozu ya (Akwukwo Nso), ma dokasia ya. Jon, onye na-anochi anya “ndi amamihe” n’ubochi ikpeazu, “no n’agwaetiti a na-akpo Patmos, n’ihi okwu Chineke, na n’ihi ama Jisos Kraist.” A na-akpagbu Jon n’ihi ikwere ozi nke ma Akwukwo Nso ma ihe Ellen White dere.

Anyi ga-aga n’ihu n’itule eziokwu ndi a na-anochi anya site n’ohu nke Osimiri Ulai, nke ekpughere na 1798, n’isiokwu na-esonu.

“Anyi enweghi ihe o bua anyi ga-atu egwu banyere odinihu, ma e wezuga na anyi ga-echefu uzọ Onyenwe anyi si duga anyi, na nkuzi Ya n’akuko ihe mere eme anyi gara aga.” Life Sketches, 196.